

SÓC TRĂNG

NƠI HỘI TỤ NỀN VĂN HÓA ĐẬM ĐÀ BẢN SẮC DÂN TỘC

TRẦN A QUANG

Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Sóc Trăng

Sóc Trăng nằm trong vùng Đồng bằng sông Cửu Long với dân số 1.302.562 người, gồm ba dân tộc chính là Kinh, Khmer và Hoa cùng chung sống với nhau từ nhiều thế kỷ qua. Bởi vậy, Sóc Trăng là nơi hội tụ nền văn hóa đậm đà bản sắc dân tộc, là xứ sở của lễ hội và cũng là nơi có những ngôi chùa đẹp nhất Nam Bộ. Về thăm Sóc Trăng, khách du lịch sẽ có dịp được chiêm ngưỡng công trình kiến trúc độc đáo của những ngôi chùa cổ kính, cùng vui với không khí náo nhiệt, sôi nổi của các lễ hội truyền thống của cả 3 dân tộc. Không chỉ có vậy, Sóc Trăng còn thu hút khách du lịch với cảnh sông nước mênh mông, vườn cây ăn trái hay rừng tràm, rừng bần, rừng dứa bạt ngàn của vùng hạ lưu sông Hậu hữu tình mến khách, đem lại sự thoái mái, hấp dẫn cho chuyến đi của khách.

Noi có những ngôi chùa đẹp nhất Nam Bộ

Đồng bằng sông Cửu Long là vùng đất có đồng bào Khmer sinh sống và Sóc Trăng là một trong những nơi có người Khmer tập trung đông nhất. Trong sinh hoạt đời sống, người Khmer xem trọng các hoạt động văn hóa tín ngưỡng tâm linh. Vì thế không có gì xa lạ khi đặt chân đến Sóc Trăng, đi đến đâu chúng ta cũng thấy có sự hiện diện của những ngôi chùa lớn, nhỏ khác nhau. Những ngôi chùa ở Sóc Trăng có quần thể kiến trúc đẹp mắt, linh thiêng và tôn vinh các giá trị lịch sử văn hóa truyền thống hình thành vùng đất Sóc Trăng nói riêng và vùng Đồng bằng sông Cửu Long nói chung.

Nằm trên quốc lộ 1A, cách thành phố Sóc Trăng 12km, hướng từ thành phố Sóc Trăng đi Bạc Liêu, nét đặc sắc của chùa Sà Lôn là sử dụng những mảnh bát (chén), đĩa sứ ốp lên tường trang trí cho ngôi chùa, bởi vậy chùa còn được gọi là chùa Chén Kiểu. Kỹ thuật ốp sứ độc đáo đã tạo nên vẻ đẹp riêng rất ấn tượng của ngôi chùa. Tại chùa Sà Lôn còn lưu giữ một bộ sưu tập 100 gỗ quý hiếm được chạm, khắc rất tinh tế mang đậm nét đẹp văn hóa vùng ĐBSCL.

Bên cạnh đó, tọa lạc ở số 71 đường Mậu Thân, khóm 5, phường 6, thành phố Sóc Trăng, chùa Kh'leang là ngôi chùa cổ nhất ở Sóc Trăng, có tuổi thọ gần 500 năm, được xây dựng vào khoảng năm 1533, gắn liền với những truyền thuyết về địa danh Sóc Trăng. Chùa Kh'leang được xây trên nền đất cao rộng, không gian thông thoáng, xung quanh có nhiều cây xanh. Công chùa được trang trí hoa văn cầu kỳ với màu sắc rực rỡ mang đậm phong cách văn hóa Chăm. Bên trong chính điện có 16 cột bằng gỗ

to, đèn mượt được thiếp vàng thể hiện các hình ảnh nói về cuộc đời đức Phật, về sinh hoạt Phật pháp. Trên trần và tường được vẽ nhiều hình ảnh, hoa văn, thể hiện sự hòa hợp giữa phật pháp và hội họa. Nơi chánh điện là bức tượng Phật to ngồi trên tòa sen lộng lẫy tạo nên sự uy nghiêm thanh thoát. Trong chùa còn trưng bày các vật dụng của người Khmer xưa như một cách bảo tồn và phát huy nét sinh hoạt văn hóa cổ xưa của dân tộc mình. Mái chùa cũng được trang trí bằng các phù điêu hình chim thú cũng như là những hình ảnh tượng trưng cho triết lý nhà Phật. Có thể nói toàn bộ mái chùa là một công trình kiến trúc độc đáo thể hiện quan niệm, triết lý về mối giao hoà giữa Phật - Con người - Trời của người Khmer.

Nằm tọa lạc ở số 73B đường Lê Hồng Phong, phường 3, thành phố Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng, cách trung tâm thành phố khoảng 2km. Chùa Dơi là một ngôi chùa đẹp, thanh bình với thiên nhiên xanh, là

Chùa Sà Lôn

nơi cư trú của hàng vạn con dơi qua. Chùa Dơi còn được gọi là chùa Mã Tộc hay chùa Mahatuc. Chùa được xây dựng vào thế kỷ 16 và đã được trùng tu nhiều lần. Chùa được xây dựng theo lối kiến trúc truyền thống Khmer. Đặc biệt khuôn viên chùa rộng lớn chính là nơi cư trú của hàng vạn con dơi qua từ bao đời nay, chúng treo mình trên những cành cây trong khuôn viên chùa vào ban ngày, khoảng 6h chiều dơi bay đi kiếm ăn đến 5h sáng hôm sau lại quay về.

Một công trình kiến trúc không kém phần độc đáo đó là Bảo tàng Khmer Sóc Trăng nằm đối diện với chùa Kh'leang. Đây là công trình có kiến trúc theo phong cách chùa của người Khmer. Trong bảo tàng trưng bày nhiều hiện vật quý, phản ánh đời sống văn hóa vật chất và tinh thần của đồng bào Khmer qua nhiều thế hệ như: trang phục, kiến trúc nhà ở, chùa, nhạc cụ... Đến thăm Bảo tàng Khmer Sóc Trăng, du khách hiểu hơn về cộng đồng người Khmer - bộ phận cư dân quan trọng của tỉnh Sóc Trăng.

Sức cuốn hút từ những danh lam thắng cảnh bình yên

Cồn Mỹ Phước là một trong những điểm nổi bật nhất ở Sóc Trăng, thuộc xã Nhơn Mỹ, huyện Kế Sách, tỉnh Sóc Trăng; ở giữa sông Hậu, cách thị trấn Kế Sách chừng 10km, đến Cồn Mỹ Phước du khách có thể đi bằng cả đường thủy và đường bộ rất thuận tiện. Với không gian bao la rộng mát, với sông nước hữu tình thơ mộng, nơi đây đã trở thành một điểm thu hút khá đông khách tới thăm quan.

Đất xứ cồn này từ xưa đã nổi tiếng với cây hồng xiêm, xoài, sầu riêng, cam, quýt, nhãn,... Thu nhập chính của người xứ cồn chủ yếu dựa vào canh tác vườn cây đặc sản với diện tích trên 300 ha. Bên cạnh đó, các nhà vườn ở Mỹ Phước đã xây dựng mô hình vườn sinh thái để thu hút du khách.

Nằm trên quốc lộ 1A, thành phố Sóc Trăng, với khung cảnh thiên nhiên hiền hòa bốn mùa hoa lá xanh tươi, khí hậu trong lành, khu văn hóa du lịch Bình An thu hút khách du

lịch trong và ngoài nước tham quan. Nơi đây có các công trình kiến trúc nghệ thuật mang vóc dáng cổ kính với những tác phẩm điêu khắc dân gian, đậm nét văn hóa dân tộc. Diện tích khoảng vài ha là "bản sao" với quy mô nhỏ hơn công viên văn hóa Đầm Sen ở thành phố Hồ Chí Minh. Nơi đây có thể tổ chức lễ cưới, dạ tiệc, vũ hội... Đây là điểm có nhiều hoạt động, dịch vụ (vui chơi giải trí, nhà hàng ăn uống, biểu diễn sân khấu, lưu trú...). Hệ thống cây xanh, hoa trái, bể bơi, ao cá, du quay... được bố trí hợp lý, hài hòa, gần gũi với thiên nhiên vừa yên tĩnh nhưng vẫn sinh động. Khu du lịch có thể đáp ứng nhu cầu và sở thích của nhiều lứa tuổi, nhiều đối tượng. Khu du lịch Bình An ra đời đã phá tan sự bình lặng vốn có của một Thành phố trẻ mang đậm dấu ấn văn hóa Khmer ở một tỉnh miền Tây Nam Bộ.

Miền Tây trù phú thường chở che nhiều vườn chim ríu rít. Song nếu bạn muốn biết họ nhà cò ghen tuông, sống có tình ra sao, nên về thăm Vườn cò Tân Lang. Thuộc xã Long Bình, huyện Ngã Năm, tỉnh Sóc Trăng; gần ba mươi năm, nơi đây hình thành một sân chim với hàng ngàn con cò sống trên những cây tre, cây dùa quen thuộc của gia đình ông Huỳnh Văn Mười. Trong vài năm trở lại đây, ông Mười đã đón du khách đến tham quan vườn cò. Tại đây ông dựng một tháp quan sát cao hơn 10 mét để du khách được chiêm ngưỡng cò trong khu vườn có diện tích khoảng 1,5 ha của ông. Cò đang sống ở đây thuộc mấy giống: cò ma, cò ngà, cò quăm, còng cọc... Cùng với cơ hội được quan sát đời sống thực của các chú cò, du khách có dịp nghỉ ngơi thư giãn, cắm trại trong khuôn viên xanh hay thưởng thức nhiều món đặc sản.

Có lẽ một đặc trưng ở các địa phương ở Đồng bằng sông Cửu Long mà không ai không nhắc tới khi đến Sóc Trăng, đó là chợ nổi Ngã Năm, huyện Ngã Năm, tỉnh Sóc Trăng, là giao điểm của năm con sông đi năm ngã: Cà Mau, Vĩnh Quới, Long Mỹ, Thanh Trị và Phung Hiệp. Đây là một trong những chợ nổi có từ lâu và nhộn

nhịp nhất ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Ghe tàu từ các nơi đến đây để mua bán, trao đổi đủ loại hàng hóa. Vào những ngày giáp Tết, cảnh chợ càng nhộn nhịp, náo nhiệt hơn. Tờ mờ sáng sớm, chợ nổi Ngã Năm đã hoạt động, khu vực trung tâm của chợ nổi Ngã Năm có đến hàng trăm ghe, tàu đủ loại đậu san sát nhau. Đứng trên bờ nhìn xuống, chợ nổi lung linh với đủ loại màu sắc của ánh đèn. Đến nay chợ nổi Ngã Năm vẫn giữ được nét sinh hoạt đặc trưng văn hóa của chợ nổi khu vực Đồng bằng Nam Bộ.

Đến nét lễ hội truyền thống đặc trưng của cả 3 dân tộc

Lễ hội Ooc Om Boc - Đua ghe Ngo còn gọi là lễ cúng trăng của dân tộc Khmer Nam Bộ, được tổ chức vào ngày 14 và 15 tháng 10 âm lịch hàng năm. Đây là lễ hội từng bùng nhẩt, rộn rã nhất và được chờ đợi nhiều nhất trong năm. Đối với người Khmer, "Mặt Trăng" được xem như một vị thần diệu tiết mùa màng đã giúp họ làm ăn khá giả trong năm, nên trong ngày này mọi nhà đều tổ chức lễ Cúng Trăng. Hiện nay tỉnh đang tập trung xây dựng đề án nâng cấp lễ hội Ooc Om Boc - Đua ghe Ngo Sóc Trăng thành một sự kiện hoạt động văn hóa nổi bật của tỉnh và là sản phẩm du lịch đặc thù của cấp vùng và Quốc gia trong một tương lai không xa.

Trong khi đó, Lễ hội Nghinh Ông được xem là một trong những ngày lễ mang đậm tính truyền thống của những ngư dân vùng biển. Theo tín ngữ ông lâu đời, tục thờ cá Ông là một nét đặc sắc trong đời sống tâm linh vì cá Ông là một vị thần luôn giúp ngư dân vượt qua những phong ba bão táp, mang lại mùa thu hoạch hải sản bội thu.

Còn Tết Chol-Chnam-Thmây là ngày Tết của người Khmer để mừng thêm tuổi mới, thường diễn ra vào ngày 13, 14, 15 tháng 4 dương lịch. Tết cổ truyền Cho-Chnam-Thmây mang đậm nét văn hóa truyền thống, với nhiều nghi thức và hoạt động văn hóa, văn nghệ dân gian phong phú đa dạng, có sức lôi cuốn, hấp dẫn, thu hút mọi người đến tham gia chung vui với lễ hội. □